

LÓRÁNT

CIMBORA

ROMÁNIA ÉS AZ UTÓDALLAMOK EGYETLEN MAGYARNYELVŰ KÉPES HETI GYERMEKLAPJA

FŐSZERKESZTŐ:

Benedek Elek

HONIG & BAYER OMAGNE

5. évf.
 44. SZ. 1926.
 XI. 10.

Az én édes anyám.

Írta: Drosnyák János.

Biz' öreg asszony már az én édesanyám!
S szép korával együtt háta is már hajlott.
Nyílt homlokán, arcán száz ránc is van talán,
S régi dalos ajka ritkán ad csak hangot.

Mozgása is lassubb. Épp úgy, mint amikor
Szökdelő patakból lassu folyó válik.
— Csak szeme gödrében ragyog még a vidor
Ifjúkori szikra. (Ugy látszik: halálig. —)

Hanem nézzétek meg, ha fiáról van szó.
Az ő kis fiáról, (ahogy most is hív még) —
Hangja milyen érces, milyen messzi hangzó
S a lappangó szikra két szemébeu mint ég!

Halvány liliomból mint lesz piros rózsza,
Csendes, bus folyóból fürge, vig ereske,
Fáradt sóhajtásból vidám csengő nótá
S megroskadt anyóból kacskias menyecske!

— Büszke a fiára, és e büszkeségben
Annyi istenáldott, szent szeretet lobban!
— A fiát e széles, nagy földkerekségen
Az én édesanyám szereti legjobban!
(Arad, 1926. VIII. 28.)

Varjunóta.

Írta: SZONDY GYÖRGY.

Hajultájban hirtelen elhalványultak a csillagok: megjött a köd. Mintha hig borsóleves esopegett volna a levegőből; az ágak csuromvizesek lettek tőle és még feketebbé vált az éjszaka.

Ez váratlan meglepetés volt, az este még nem gondolt rá senki. A legöregebb varjak is szép időt reméltek reggelre és vidám karattyolással tértek pihenőre. A csillagok úgy szikráztak az égen, mint a parázs, a felhőnyájakból egy fiabárányt sem felejtett künn éjszakára a felhőpásztor. És mi lett a várt szép időből! Ilyen ködben gondolni sem lehet kivonulásra, mikor az ember, akarom mondani a varju, alig lát tovább az orra hegyénél. Itthon kell majd rostokolni egész nap; pedig micsoda pompás falatokra számított a társaság odakünn a répaföldeken, ahol most szedik a cukorrépát, meg az erdőben, az irtáson, aminek a hátát két óriási gőzeke töri már hetek óta. Tegnap este az öregek tanácsa egyhangulag ezeknek a terített asztaloknak szentelte a holnapot. De ennek most már vége!

Egyik varju a másik után pislogott fel a szárnya alól az égre, amint Kód asszony nyirkos lepedője a nyakuk közé zuhant és a finom, szitáló párazsemek beivódtak a tollaik közé. Brr! — mondták és vacogott a csőrük. — kuttya — mája, de gyalázatos idő! Oda a kirándulás, alhatunk akár délig! — és megint visszadugták a fejüket a szárnyuk mögé.

Hanem alvásról szó sem lehetett most már.

Ölyan hideg kerekedett, hogy a lábuk egészen elgémberedett; mindenki felébredt, tipegtek ide-oda az ágakon és rázogatták azott szárnyukat.

Különösen a fiatalok óbégattak, akik most mentek neki először a Télnek és még azt sem tudták, mi az igazi hideg. Olyan csarogást csaptak, hogy az öreg Kopaszcsőr, a vajda, a másodfű segédtisztjével rájuk izent: legyenek csöndesebben, mert baj lesz!

— De mikor olyan hideg van!
— Mikor esik az eső!
— Éhesek vagyunk!
— Csuromviz a tollunk!

Szegény Dolmányos, a segédtiszt, alig bírta őket lecsendesíteni:

— Mit csináltak majd januárban, ha már ez is hideg?

— Nem is eső, a köd esik!
— Egy napi koplalásba még egy varju sem halt bele!

— Fésüljétek meg a tollatokat, ha vizes!
— Akkor meg avval támadtak rá, hogy mi lesz? Kivonulnak-e vagy sem?

— Majd jön a parancs, várjatok! Az öregek most fognak tanácskozni. Lehet, hogy reggelig eloszlik a köd.

De bizony nem oszlott el. Inkább még sűrűsödött, ahogy lassanként világosodni kezdett. Tejet öntöttek a borsólevesbe, sárga helyett tejszínűvé vált a levegő.

— Kivonulás elmarad; tíz óraker csőr- és karomvizsga, addig tisztálkodás és testgyakorlat! Tovább adni! — adták ki a parancsot hét óraker a tanácskozásból. Egyik varju továbbkárrogta a másíknak, de mindnyájan nagyon savanyu ábrázatot vágtak hozzá, pedig előre tudták, hogy így kell lennie. Még az öregek is rosszkedvűen burkolódtak be viharvert szárnyukba: micsoda unalom! És főleg, milyen utálatos koplalás, mikor pedig odakünn csakugy hemzseg a répánhízott cserebogár-pajor!

Halkan és észrevétlenül megjött a reggel. Eleinte csak a legközelebbi ágakat lehetett látni, telidestele óriási, mozgó tintapocákkal, — aztán mind több ág bontakozott ki, már az ázott fátörzsek is belenyalogattak a szürkés-fehér tejlevesbe és végre — milyen különös! — alájuk terült az udvar. Ezt még sohasem látták így, közlelől, ráérősen, elnézegetve. Hisz ez egészen jó mulatság lesz, mindennel megismerkedni, mindenbe belesoknyeleskedni. Haha! Hátha még lopni is lehet valamit, valami jó falatot, kár, kár! Ördög vigye a tisztálkodást, Kopaszcsőrt meg a körömvizsgát! Gyerünk egy kicsit szétnézni odalent!

Az egész ifjonti sereg felkerekedett. A fákon csak az öregek maradtak, hunyorgó szemmel kémlelve szét olykor-olykor. A fiatalok egy része, a másodfü-varjak, Dolmányos vezetése alatt melegítő-repülésre indultak. Óriási körökben kóvályodtak az udvar fölött. A másik rész, az idei legények vezére Sandaorr volt, egy nagyreményű csemete, ezer fészekalj közül is kiváló híres tolvaj és csibész. Ezek az udvarra csaptak le.

Még nagyon korán volt, még üresen ásitott a nagy, négyzetes és kopár térség. Csak az istállóajtó állt nyitva és meleg párát gőzölt ki az udvarra.

— Kár, kár! Hiszen ez istálló!

Sandaorr vezetése alatt sorba bekukkantottak az istálló fülledt homályába. Végigsétáltak peckesen az ajtó előtt, a nyakukat nyújtogatták, kacsintgattak jobbra-balra, de bemenni nem mert egyikük sem. A disznóól előtt a vályut vizsgálgatták: nincs-e benne valami maradék? Kár, kár, egészen üres! Kár, kár, Kocák valósággal kinyalogatták tegnap!

Egyszerre hangok hallatszottak a ház felől. A portyázó sereg hirtelen szárnyra kapott és megszállta a szénaboglyát.

— Ó, csak egy asszony! Puska sincs nála, — ó, nem veszedelmes, kár, kár!

Csak a szolgáló jött. Kinyitotta a tyukólok ajtaját, kieresztette a sertéseket.

Sandaorr halkan krárogott:

— Vigyázatok, ugy hiszem, reggelit kapunk! A tyukóllól Tajéros, a nagy, sárga kakas bujt ki először. Megállt, délcegen megsuhogtatta

a szárnyait és harsány kukoriku-val köszöntötte a reggelt. Utána nyolc tyuk témergett elő. Megrázták tollukat, aztán mindannyian futottak a ház felé, a szolgáló után.

— No, gyertek! — vezényelt Sandaorr és nesztelen szárnycsapásokkal lendült a nyomukban. A többiek követték. A ház előtt — ó, ó, mi volt itt, micsoda pompás szőnyeg terült el, arany sárga kukoricaszemekből szőve! Ez még a pajorreggelinél is különb, ez valóságos csemege ilyenkor, amikor a kukoricának már a szára sem zörög odakünn a kopár tarlókon. Csak az kár, — kár, kár, — hogy Taréjos meg a tyukjai javában bontogatják már a szőnyeget, olyan gyorsan kapkodva be a szemeket, hogy a varjak szinte elámulnak.

Egyik a másik után huppant a földre, tisztos távolban az aranyos szőnyegtől, mert ezt jól meg kell fontolni, a további előnyomulást. Itt békés megoldás, ugy látszik, lehetetlen; itt harera fog kerülni a sor előbb-utóbb.

Sandaorr óvatosan rendelkezett.

— Rajvonat! Keríteni, aztán lassan előre!

A varjak nesztelenül szétoszoltak, eltiúntek jobbra-balra a ködben. Nagy kört vágtak s amikor összeért a két szárny, egy rekédt kárográsra megindultak. Egyszerre minden oldalról fölbukkant egy-egy csufondáros varju pofa. Taréjos hamarosan észrevette őket és azt is, hogy mi a szándékuk.

— Kotty, kotty, krrr! — kurrogta a tyukoknak, megcsapkodta a szárnyait és felborzolta a tollát. A tyukok is abbahagyták a szemelgetést, körbeálltak a kukorica-szőnyeg két oldalán. A varjak meg csak lépegettek lassan előbbre, előbbre. Mindig szűkebbre szorult a kör. Már egészen szemben álltak egymással, hogy a csőrük szinte összeért: egy kakas meg nyolc tyuk tíz varju ellen. Taréjos rájuk dörgött:

— Táguljatok, mert kivágom a szemeteket!

— Kár, kár, kár lenne! — csufolódtak azok.

Taréjost előntötte a harci düh. Nagyott rikoltott és nekirugtatott a szembenállónak:

— Megcsiplek, tolvaj!

A varju kecsesen és könnyedén ugrott földre; Taréjos üresen csapta össze a csőrét, de a varju jót sujtott a szárnyával a fejére.

— Könnyű azt mondani: kár, kár!

A tyukok szétterpesztett szárnyakkal védekeztek. Eleinte ők sem jártak különben, mint Taréjos. A varjak támadása jól haladt, a kör gyorsan szűkült körülöttük. A nyolc tyuk hiába kapkodott, vagdalózdott, a varjak könnyű tánclepekkel ugráltak, röpködtek keresztül rajtuk és a szárnyaikkal paskolták őket.

De lassanként belemelegedtek ők is.

Taréjos egymás után két varjut kólintott! fő-

be, hogy szinte szédelegtek és siettek kereket oldani.

Most már csak nyolcan maradtak a gazfickók. Taréjos lelkesülten kukorékolt:

— Kitarítani, kitarítani!

Hol ide, hol oda ugrált. — most itt, most ott koppantott a csőre a varjak fején. A tyukok is lelkesen védekeztek, a kör kezdett tágulni: a varjak lassan ugyan, de hátráltak.

— Miénk a győzelem! Kukoriku! — kiáltozott Taréjos magánkívül és valóban, a varjak ügye kezdett nagyon rosszul állni. Megjelentek Hípi és Hári is a harc téren, két kövér, de bátor kacsa és két tűz közé szoritották Sandaorr legényeit.

A pillanat döntő volt. Sandaorr hirtelen hátrázott.

— Engedjétek őket előre, aztán keresztül a fejükön, berepülni a kukoricára!

Sikerült! Huss! Egy pillanat és Taréjos és serege ijedten látta, hogy hiába harcolt, hiába győzött: Sandaorr mégis bejutott az aranyszőnyegre és már falják is a kukoricát.

Mérhetetlen düh fogta el őket. Iziben megfordultak és Sandaorr látta, hogy a veszély semmivel sem kisebb, mint az előbb volt. Hamarosan elküldte egyiket a nyolc közül Dolmányos után.

— Siess, mint a szélvész! Azonnal jöjjön, jöjjenek mindnyájan, mi addig kitarunk!

A támadás véresen kezdődött. Az egyik fehér tyuk fejét hirtelen előntötte a meleg pirosság: Sandaorr kivágta a szemét.

Taréjos halálmegvetéssel rohant oda, hogy bosszút álljon. A taraja már rongyokban lógott, a tollait megtépázták, de azért harcolt fáradhatatlanul.

— Most meghalsz, gazfickó! — süvöltötte.

— Kár, kár!

— Kár, kár, kááár, csssiki, csssiki! Rajta, varju, rajta!

Suhogtak a szárnyak, harsogtak a daliás legények, — jöttek, mint a szélvész, mint a fekete égiháború, tizen, huszan, harmincan — az egész másodfű csapat, az élén Dolmányossal.

Ez elsöpört mindent, ez a roham. Taréjos, a tyukok, Hípi és Hári menekültek, ki merre láttott.

— Sandaorr! Hol vagy Sandaorr? — kiáltozott Dolmányos. — Ezt jól csináltad! Fiuk, kiált-suk egy szívvél-lélekkal: éljen Sandaorr!

— Éljen, kár, kár, éljen, csssiki, csssiki, csár!

— Most pedig együnk, gyerekek! Remek szép kukorica, remek szép nap és —

— Durr! Durr! Mi az? Villámlás égzengés

— — lövés volt, két lövés! Mint a fergeg, rebent fel ismét az egész sereg, magával ragadta a fákról az öregeket is és felcsapott messze, maga-

san az égre, mint egy felbomlott, óriási olvasó széthullott gyöngyszemei.

— Csár, csár, csáár! Halál, halál! — hangzott le a pokoli zsvivaj még jóideig a magasból.

Aztán egyre messzebbre vonult a lengő fekete fátyol. Oszlik a köd, a nap bágyadtan meresztgeti a szemét a felhők mögül az udvarra.

A kukorica-szőnyegen, háborítatlan nyugalomban eddegél Taréjos az udvarával. Hípi és Hári megvetően döfködnek két merev, hideg fekete legényt, akik a mai reggeliről nem fognak többé sehoh, senkinek sem mesélgetni.

(Debreczen.)

Golyóbis-gyűjtés.

A mult század ötvenes éveiben minden falu katonaság által megszállva lévén, ez a katonaság gyakorló tereket, céllövő helyeket rendezett be magának. A golyófogó földhányások a napi gyakorlatok alatt száz számra fogták fel a golyókat, melyeket őrizetlen órákban az iskolás gyermekek piszkáltak ki a földből és gyűjtöttek meg. Nagy ambícióval számlálgattuk össze naponta a gyűjtött golyókat és hordottuk azokat font számra iskolás tarisnyánkban. A golyók adásvevés tárgyai voltak s aki nem ásott a földből, az is szerzett tojással, turóval, szalonnával vagy gombbal. Gömbölyűek vagy hosszukás, hegyesek voltak a golyók, de legalább is háromszor akkorák, mint a maiak. A hosszukásokat sicc-golyóknak, a gömbölyűeket egyszerűen katona-golyóknak hívtuk. A gömbölyűekkel hegyeztünk, a sicc-golyóból négyeszőgre kinyujtott plajbászokat kalapáltunk s azokat iskola-tarisnyánk kötelére aggatva hordoztuk. A fölösleges gömbölyű golyókból „burungozót” kalapáltunk, a többiből ólomöntvényeket keresztéket, pecsétnyomókat, kőcspuskákat, ágyukat, gyűrűket stb., csináltunk. Amikor a gimnáziumba mentünk, fontszámra vittük a gyűjtött golyóbisokat.

Mi volt burungozó? A burungozó egy körfűrészlaphoz hasonló kerek ónlemez volt, melynek közepe táján két szembeálló lyukba vékony spárgát huztunk át. A spárgát két kezünk hüvelyk ujjával széthuzva, az ónlemezt körforgásba hoztuk, mely cserebogár hangot adott s ezért neveztük „burungozó”-nak. A gyorsan forgó burungozó széles fűrészfogszerűleg rovátkolva lévén, egymás kezéhez vagy könyvéhez, forgás közben tartva, azt elvágta vagy horzsolta.

T. Nagy Imre „Cirkálások” e. könyvéből.
(Csikszereda.)

Szilasy Bálint szép históriája.

Irta: Fabián Gyula - Rajzolta: Fabianné Biczó Ilona.

Sebestyén diák halk szóval beszélni kezdett. Amit mondott, ahhoz hozzásimult a koboz éneke. Látni, hallani lehetett azt, amit elbeszélt.

Vitéz Ali basa dolgában bölcs vala
Drégel vára alatt táborával szálla.
Az vár törésére álgyukat állata,
Négy álgyuja, hat taraszka néki csak vala.
Fölemelte Sebestyén diák a hangját. Most már énekelte a dallamot, mély érzéssel, igaz kifejezéssel. Fölötte sercege aludt ki a szurkos fenyő forgács. Korom szállott belőle feketén föl a menyezetre, mint a drégeli rom füstje. Homály borult a teremre, csak a diák bus éneke hangzott, mint a sirhant döngése a koporsó födelén.

Jó vitéz Szondy György benn porkoláb vala,
Békefalusy Gergely ő társa vala,
De akkor házához kikéredzett vala,
Az megszálláskoron el-kirekedt vala.

Töretni az basa kezdé Drégel várát,
Ott ám lerontatá egy szép magas tornyát,
Szondi ott elveszté egy vitéz szolgáját,
Jó Zoltai Jánost, meghala torony alatt

Első ostromot basa nagyot tétete,
Ott sok terek vesze, ő nem sokat nyere,
Ezt tevé Szondi Györgynek jó vitézsége
Ott meg akar halni, azt ő már elvégezte.

Sőt az várnak falát, tornyát igen törte
Basa oroszfalvi pappal kérette:
A várat megadná, magát ne vesztené.
„Már későn költ ahhoz” — Szondi csak ezt izené.

Sok foglya őneki, kettőt ő hivata,
Két énekös apródját előállatá.
Azok előtt ily testamentumot szólla:
Az Ali basának két apródját ajánlá.

Ezen igen kéri basát, ő nagyságát,
Vitézségre tanítsa ő két apródját
És eltemettesse Szondi Györgynek tagját,
Mert majd itt meglátják az ő szörnyü halálát

Gyorsan mind az négyet skarláttal ruházá,
Pinzzel kápájokat megtölté, megraká,
Az Ali basának szépen kibocsátá,
Ő minden morháját az küszöbre hordatá.

Égeté, elveszté: istállóba méne,
Jó lovait hegyes törrel általveré,
Lelkét az Istennek ajánlá, igéré,
Nagy derék ostromát Ali basa kezdeté.

Nagy szép dárda Szondinak kezében vala,
Sebesölve térdön állva ő viv vala,
Romlott toron alatt által lőtték vala
A fejét a hegyről alá vetötték vala.

Jó Drégelnek vára lön basa kezében,
Szondinak az testét vívek eleibe,
Fejét keresteté, a testhöz viteté.
Mint oly vitéz embert nagy szépen eltemteté.

Sebestyén diák hangja alábszállt. Elhalált. A csendben elfojtott zokogás turbékolt. Orsika sirdogált, a fejét anyja ölébe nyugtatva. Bálint lelkének sebei erősen véreztek, de valami megnyugvás kezdett reszketni szívében. Valóban Isten végzése volt szegény Szondy György romlása . . .

A diák halk lantpengetéssel fejezte be énekét és csendes hangon mondott búcsút a drégeli hősnek:

Jó dicséretben lön Szondi vitézsége
Feje fölé írott kopját feltétete.
Nagy csönd lett, amikor az utolsó szó is elhangzott.

Szelim sóhajtott.

— Igen! Meghalni azt tudtok, magyarok. De élni, összetartani, valami nagy gondolatnak engedelmelkedni, — azt nem!

A hajduk fáklyákat hoztak, gyertyákat gyujtottak. De senkinek sem volt kedve beszélgetni. Szótlanul szoritották meg Sebestyén diák kobozpengető kezét.

Katinka urasszony Orsikával az ágyasházba vonult. Csak az urak virrasztottak még fönn egy ideig, fölújítva a közeli mult harcainak az emlékét.

Tinódi kérdezősködött Almási kapitánytól a nemesi felkelés végéről és Ördög Mátyás vereségéről. Sok olyan dolgot megtudott így, aminek krónikájában hasznát veheti majd.

Sebestyén diák másnap már korán reggel utra kelt. Vitte tovább valami csodálatos erő, amely fiatal kora óta vándorlásra készítette végvárról-végvárra, dalolni a magyar vitézek hőstetteiről. Lelkesíteni, vigasztalni, bátorítani a csüggedőket, a kicsinyhitűeket.

ORSIKA VÁRA.

Tinódi csodálatos éneke sokáig visszhangzott a Bálint lelkében. Érezte, hogy elcsendesedett egy kevésbé a nagy fájdalom. Azért még nem szívesen ment az emberek közé. Szobájába vonult és könyveiben keresett feledést.

Egy nap Szelim kereste fel.

— Nekem nehéz vigasztaló szavakat mondani. A te fajtád nagy veresége: az ozmán győzelmét jelenti. Így alig tudok szavakat találni, amelyekkel fájdalmaidat enyhíteni tudom. Azért mégis megpróbálom. A mi hitünk egyik tanítása: a fátum. E szerint minden, ami történik, megirattott a sors könyvében. Ezen változtatni nem lehet. Allah úgy határozott, hogy a mi népünk arasson győzelmet országok fölött. Te a fátum ellen hadakoztál. Buknod kellett! Nem bírtad elfordítani más irányba a sors szekerét. Végig dühöngött az Drégelen, Gergely vitézen, a te munkádon és a kereke belegázolt a lelkedbe. A szivedbe. Nincs okod szégyenkezésre, a sors maga győzött le, nem a te gyarlóságod.

— Köszönöm, Szelim, a jó szándékodat. De nehezen tudsz megvigasztalni, mert nem igen hiszek én a fátumban.

— Pedig a fátum létezik. Én látom azt, hogy az emberek és népek sorsát egy hatalmas, erős kéz vezérli. Rólad is már régen elvégezte a nagy Akarat, hogy mi lesz az életed utja. És én, bizony mondom neked, hogy a te utad nem a harcmezőre vezet. Belátod majd, hogy haszontalan most a harc. A magyar elfáradt, kimerült. Nem bírhat a mi népünkkel. Menj haza. Tedd le a kardodat.

— Én? Soha! Most kicsorbult, de kiélesitem újra!

— Nem hiszed már azt magad sem, hogy mehess valamire! Ha mégis ellent akarsz mondani, gondoldj a drégeli-palánk romjaira. Nem lehet a fátum ellen küzdeni! . . .

Bálint elhallgatott. A lelke háborgott. Magában igazat adott Szelimnek.

Tíz évig volt katona sorban. Egész vagyónát fölládozta egy nagy cél érdekében és semmi eredményt nem ért el. Egész ifjúságának, minden munkájának semmi hasznát nem látta. Lesz-e még ereje az újabb harcokhoz? Aligha. Elvette minden hitét a nagy csalódás, amelyben most volt része.

Szelim újra megszólalt.

— Ne gondoldj most már többet a te nagy bánatodra. Foglalkozzál köznapi dolgokkal. Jevem! Nézd meg, mit csinál Gombás uram!

Bálintnak mindegy volt, akár marad a szobája magányában, akár Szelimmal tart. Nem érdekelt semmi.

Szelim a várhegy oldalában egy hatalmas diófához vezetette. A fa már igen öreg volt. Három ember sem érte volna át a derekát. A törzse erős, ép volt még, korhadásnak nyoma sem látszott rajta. Az ágai hatalmas, emberderék vastagságot is meghaladtak. Gyönyörű, ritka szép faóriás volt.

Gombás uram a fa alatt parancsolt két le-

gényének és három furni-faragni tudó parasztnak. Az emberek gerendákat, deszkákat hordtak a fa alá és méricskéltek, illesztgették azokat egymáshoz. Nagy kedvvel dolgoztak.

Bálint eleinte fásultan, közömbösen nézte Gombás uram munkáját, de amikor két párhuzamosan haladó, majdnem vízszintes irányu hatalmas ág alá ügyes gerenda szerkezetet állítottak, figyelni kezdett.

A két nagy ágra pallót állított Gombás uram. Erre szépen, cifrán faragott faoszlopokat emeltek, amely ügyes, könnyű tetőt hordott. Az oszlopok között deszka-korlát ékesítette a kis építményt, amelybe tulipán formákat fűrészelték. Mire a nap lenyugodott, Gombás uram elkészült a munkájával és büszkén hívta Bálintot és Szelimet, hogy tekintsék meg az alkotását.

Hát érdemes is volt azt megnézni!

Egy kicsi házikó fölött a magasban, a diófa lombjai között! Pompás filagória, ahol nyolc ember is kényelmesen elüldögélhetett. A kis alkotmányra ügyes falépcső vezetett, úgy hogy minden nagyobb fáradság nélkül lehetett följutni rá.

Amikor a remekmű elkészült, megjelent Kecéri László uram is. Nagy festékes dobozt cipelt és a filagória bejárata fölé saját kezével pingálta egy deszkára a remekmű nevét:

Orsika vára.

Bálint minden szomorúsága mellett is valami megenyhült, vidámabb kedvvel nézte a szigorú vitézt, aki kard helyett szörnyű pemzivel hadakozott, hogy valakinek örömet szerezzen. Amikor elkészült a nagy munka, Kecéri uram leszállt a létráról, a földről megszemlélte festményét. Hunyorított fölfelé, ide-oda forgatta a fejét, megnézte minden irányból. Igen büszke volt a remekére.

— No, Bálint! Mit szólsz hozzá? Ugy-e tudok pingálni?! Ez csak szép?

— Szép, bizony, László vitéz. Pompás kalitka ez a falombok között. Most már csak a madár hiányzik belőle!

— A madárka neve ott van a bejárat fölött.

— Látom . . .

Nem lehet leírni azt az örömet, amit Orsika érzett, amikor Kecéri László hadnagy uram megmutatta neki a kedves fészket a diófa lombjai között. Mindjárt kis asztalkát, fűzfából font karszékeket hozatott és muskátlikkal rakta tele a korlát lapos párkányát. Minden délután, amikor a könyhában rendet csinált a szakácsné, a kukta és a eselédányok segítségével, föltelepedett a „várba”, olvasott, vagy himezett.

Egy alkalommal is kedves fészkeben ült. Szelimmal és Kecéri urammal és jókedvűen beszélgetett velük. Szelim török énekeket mon-

dott, amelyeket magyar nyelvre fordított. Orsika csodálkozva hallgatta a szép verseket, be is vallotta, hogy nem hitte volna a törökről azt a mély érzést, amely a dalaiból kivirágzik. Szelim mosolygott.

— A töröknek is van szive. Van lelke. A mi nyelvünk is szép. Bálint azt mondja, hogy sok énekiünk van, amely megérdemelné, hogy az egész világ ismerje, mint az Ovidius, vagy a Vergilius verseit.

— Ha Bálint mondja, akkor az úgy is van. De mi baja szegénynek? Nem látni őt.

— Nagy bánata van a kudarcra miatt. Ugy látom, hogy most fordul meg az élete sorja. Nem lehet tudni, mire határozza el magát. He-lyesen: merre viszi majd a fátuma?

— Ugyan, Kecéri uram, menjen csak, hívja ide Bálintot! Szeretnék beszélgetni vele.

Kecéri uram elment. Szelim is vele tartott. Tudta, hogy Orsika szeretne Bálinttal bizalmas hangon beszélni, jobb hát, ha ketten magukban maradnak.

Bálint csakhamar feljött Orsika várába.

— Jónapot, Orsika! Milyen szép itt kegyel-mednél!

— Látja, rossz ember! Ha nem hívom, most sem jött volna fel a váramba. Pedig nincs ennél szebb hely a világon. Látja ott a lombok kö-zött, északra, a kéklő hegyeket? Mint az opálkő, úgy játszik a színe. Minden fertály órában vál-tozik. Ha egy kissé pálás a levegő, a hegyek el-tűnnek, elszürkülnek, olyanok, mint a felhők. Ha meg a szél megtisztítja a levegőt, akkor elő-tűnnek a smaragd legelők, a fekete fenyvesek, a kéklő erdők, a viola színű hegyszakadékok, a pici házak barna szalmatetői, a hegyoldalakon a felhők árnyéka uszik. Arra délnyugatra a kedves dombok alatt a palócok falvacskái ra-gyognak, abban a hosszú völgyben ezüstkigyó kuszik — az Ipoly. És érzi a diófa lombjának az illatát?

— Érzem. Szép hely ez, Orsika. Kegyelmed-hez illik. A kegyelmed kis szive is olyan, mint ez a diófa-lombsátorba burkolt házacska. Kecéri uram igazán méltó ajándékkal kedveskedett ke-gyelmednek!

Orsika elpirult.

— Igen. László vitéz nem tudott volna szebb meglepetést számomra, mint ezt a kis palotát. De nem erről akarok beszélni kegyelmeddel.

Bálint kérdőleg pillantott a kedves lány-kára.

— Mondja! Mindig ilyen szomorú akar ma-radni? Miért nem örül már kegyelmed is va-laminek?

— Orsika! Engem nagy szerencsétlenség ért. Nem tudtam eljutni az életem céljához.

Most nem tudom, mit csináljak az életemmel? Mihez kezdjek? Merre induljak?

— Mondok valamit, Bálint. Ne haragudjon ám meg! Kegyelmed azt mondja, hogy nem tud mit csinálni az életével, hogy ez már nem ked-ves többé előtte? Ha ez így van, miért nem adja oda az életét annak, aki előtt az drága, aki azt félti, megbecsüli. Nincs kegyelmednek senkije ezen a világon, akiért érdemes élni? Akiért érdemes új, egészen új életet kezdeni? Akiért nem sajnál majd küzködni, fáradni, dol-gozni?

Bálint hallgatott. Kinézett a diófalombok fö-lött messzire. Messzire, amerre egy fehér felhő szállott a kéklő égen.

Orsika érezte, hogy megfogta valami a Bá-lint szívét. Folytatta a beszédet.

— Hiszen, vannak, akik szeretik kegyelmed-et! Lám, én tudom Pokorny doktor uramtól, hogy amikor diák volt és nagy betegen feküdt, az önfeláldozó ápolás mentette meg az életét. Aki akkor kivezette kegyelmedet a sir nyilásá-ból, az a valaki bizonyosan most is kedvesnek tartja a kegyelmed életét. Nem szép hát, hogy most bánatában róla megfeledkezik.

Nem felejtethem el soha őt. De a köte-lesség a harcmezőre szólított. Nem való katoná-nak másra gondolni, mint a hivatására.

— Ki tudja, hogy mi az ember hivatása? Az igazi utat sokszor nem az ész, hanem a szív mutatja. Kegyelmed hallgasson a nagy csalódá-sa után a szive hangjára is.

— Igaza lehet, Orsika! Köszönöm, hogy gondolt rám. Más utra fordulok hát. Haza me-gyek és felkeresem azokat, akik szeretnek, s akiket szeretek.

— Jól teszi, Bálint. Utközben állapodjék meg pár hétre Losoncon. Ott a kegyelmed ked-ves diák kamarájában megpihen, az életkedve is visszatér. Most pedig menjünk föl a várba, mert alkonyodik. Közeleg a vacsora ideje.

Este, amikor együtt volt a vár népe, Bálint megszólalt.

— Újságot mondok kegyelmeteknek. Elha-gyom Kékkőt. Haza megyek.

Katinka urasszony nem mutatott nagy meg-lepetést.

— Tudtam, hogy egyszer csak az lesz a vé-gé, hogy a mi kedves vitéziunktól el kell majd válnunk. Én bizony igen fogom sajnálni, mert úgy szerettem, mintha csak a fiam lett volna. De had örüljön a kegyelmed személyének más valaki is.

— Más valaki? — kérdezte Almási uram. — Persze, Katinkám, te a Bálint édesapjára gon-dolsz! Az bizony örülni fog, ha meglátja a fiát!

Orsika szeme vidáman ragyogott, de nem szólt egy szót sem.

Szelim nagyot sóhajtott.

— Bálint, én rabtartó gazdám, engesztelhetetlen ellenségem, hát elhagysz engem? Kinek a kezébe adod a rabláncodat? Ki fog nekem parancsolni ezentul?

— Adj a nekem Szelimet, — tréfálkozott Orsika. Kecéri uram haragosan sodort egyet a bajuszán.

— De hiszen valami szép török bulya^{*)} szoknyájához varrják oda a Szelim kaftánját! Az illik hozzá, nem pedig az, hogy magyar lány rabja legyen. Keressen magának más gazdát.

Katinka urasszony édesen kacagott.

— Ne mérgeledjék, hadnagy uram, most majd mindjárt kegyelmedet varrom oda az Orsika rokolyájához! Mit szól hozzá? Hol az a tü, meg a cérna?!

Kecéri uram elverte a mérget. Nem szólt semmit, óvatosan pislogott Orsika felé, de annak le volt zárva a szempillája, nem nézett volna rá. Komoly képpel vizsgálta a cipellője hegyét.

— Mondok valamit, Szelim! Én már régen elvégeztem magamban, hogy visszaadom a szabadságodat! Ettől a perctől kezdve nem vagy rabom többé!

Szelim fölugrott örömeiben. Megragadta Bálint kezét. Erősen megszorította.

— Bálint! Igazán mondtad ezt?

— Igazán. Fölszabadítalak. Én holnap elmegyek Losoncra. Pár nap mulva te is fölkészülhetsz az utra. Elmehetsz. Utközben látogass meg Losoncra. Dávid uram házában keress. Oda szállok. Ott megkapod tőlem a fölszabadító levelet.

— Hálás leszek hozzád, Bálint. Visszaszolgálom a jószágodat.

Szelim arca ragyogott a boldogságtól. Az ő nagy öröme mérsékelte a bucsuzás fájdalomát. A kékkői kedves emberek sokszor megelégték, összecsiszolták Bálintot, akinek igen jól esett, amikor látta, hogy milyen őszinte szeretettel vették őt körül tiz éven át.

Köny csillogott a szemében.

BÜNHÖDÉS.

Másnap Bálint Losoncra lovagolt. Az öreg Gáspár elkísérte. Amikor Gergely vitéz strázsmestere meghallotta, hogy Bálint hazamegy, nem akart Kékkőn maradni tovább. Losoncra kis szőlője, háza volt, ottan kívánt megtelepedni öregségére. Megelégtelte a katonaeletet. Egész fiatalágát az vette el.

Bálint leszállott a lováról Dávid uram háza előtt. A lódobogásra Dávid uram sietett elő a házból. Örömmel üdvözölte a rég nem látott kedves embert, aki erősen szívéhez nőtt azalatt az idő alatt, amíg nála lakott. Hisz Marikát is ő hozta ki a török rabságból.

*) A török nő neve — „bulya“.

Dávid uram, bizony igen megöregedett. Marika gyönyörű hajadonná fejlődött. Nem volt szebb lány nálánál egész Losoncra! Versengett is érte minden házasulandó legény, de Marika nem gondolt arra, hogy férjhez menjen.

Dávidék igen megörültek Bálintnak. Marika bevezette őt a kis diák kamarába. A szomorú leventének földerült egy kissé az arca, amikor az ismerős butorokat meglátta. Minden régi holmi a régi szép diákleltre emlékeztette.

— Olyan itt minden, mint amikor Péterrel itt laktam.

— Nem mozdítottam el egyetlen butort sem a helyéről.

— Most itt maradok egy időre. El akarom felejteni egy kicsit a világot. Pihenni szeretnék.

— Nem kérdezzük kegyelmedet, hogy meddig marad? Itt maradhat — örökre.

— Bizony, Marika, nem tudom, hogy nem okosabb lenne-e, ha itt maradnék timár-legénynek! Többet tudnék ezzel a munkával használni az országnak, mint a katonáskodással! . . .

— Bálint! Kegyelmedet nagy-nagy szomorúság érthette! Majd talán itt megkönnyebbedik a szíve.

Másnap délután átment Bálint a másik part-ra. Bekopogtatott Filó urhoz.

Csinos legényke nyitott ajtót. A losonci diákok szép viseletét hordta.

— Zsiga öcsém! Milyen szép diák lett kegyelmedből. Itthon van-e apja ura?

— Itthon. Édes anyámmal beszélget benn a belső szobában. Csak tessék beljebb kerülni! . . .

Filó uram és Zsuzska urasszony még a széklet is leporolták, ahova Bálintot ültették. Igen örültek a kedves látogatásnak. Alig tudtak betelni a sok kérdezősködéssel. Minderről hallani akartak, ami Bálinttal történt.

Filó uram sok újságot tudott. Hiszen, annyi sok minden történt az utolsó időkben!

— Az ismerőseinkről beszéljen, Filó uram! Csak a törököt ne említse. Nem akarok most háborúról még csak hallani sem.

— Persze, értem. Kegyelmed ugyanis jobban tud mindent erről, mint én. Kiről, miről beszéljek, Süket uramról? Az bizony már nem olyan ösztövé, mint amilyen diákkorában volt. Lackó is itt jár a losonci kollegiumban. Szép legény. Majd meglátja, mert jó cimborája az én Zsigámnak.

— Bizony, Zsiga helyre egy legény! Aztán jól tanul-e?

— Kutya-mája! Azt nem mondhatnám. De hát nem lesz belőle se iródeák, se püspök, (no ez már csakugyan nem lehet, mert az ujhiten neveltem) se pedig hadvezér. Nekem sokkal nagyobb terveim vannak vele!

Folytatása következik.)

Tamás érdeklődik.

(Ujabb beszélgetés a sarkutazásról.)

TAMÁS: Ma délután azon gondolkoztam, mit vinnék magammal, ha a hideg vidékre akarnék utazni. Felszerelném magam mindennel, hogy ne fázzam és ne éhezem. Gondolatban a déli sarkot választottam, mert ott még kevesebb ember jár. Meg tudnád-e nekem mondani, miért mentek a felfedezők inkább az északi sarkra?

APA: A déli sark felé is sokan elindultak, de hamarosan vissza kellett fordulniuk. Az egész olyan, mint egy elátkozott vár. A sark felé indulóknak útját állotta egy hatalmas jégfal; ez a jégfal elzárta az utat. Hiába kerestek rajta rést, hogy mögéje nyomuljanak, sokáig nem lehetett találni. Végre hosszas kutatás után rájöttek, hogy a természet kaput nyitott ebbe a falba; a kapu keresztül benyomultak a merész utazók.

TAMÁS: Attól félnék legjobban, hogy ezen az elátkozott uton eltévednék. Mindenütt hó és jég, ha az ember eltéveszti az utat, örökre nyoma vész.

APA: Bizony, ez a veszedelem gyakran fenyegeti a felfedezőket; az iránytű sem segít mindig. Gondoskodnak tehát arról, hogy visszataláljanak. Amundsen, a déli sark felfedezője, bizonyos távolságokban hóembereket állított fel. Ott megmaradnak a hóemberek, nem kell attól félni, hogy elolvadnak. Egy darabig a hóembereken kívül sajtószerű módon jelölte az utat. Száritott halakat szurtak le az út két oldalán. Arra számítottak, hogy a kutyák a szag után is tájékozódhatnak, no meg jól fog esni visszajövet egy kis pecsenye nekik is, a kutyáknak is. Egyes hórakásokon az elgyöngült és lelőtt kutyák tetemeit is elhelyezték. Ez is jó pecsenye volt visszajövet az éhes kutyáknak, de — nem tagadom — a jobb falatokat maguknak tették félre az utazók. Tudod, ott nem nagyon válogatnak. Abban a szörnyű hidegben kitünő étvágyuk van az embereknek.

TAMÁS: Csakugyan olyan irtózatossá hideg van ott?

APA: Nem mindig. Néha csak akkora a hideg, mint nálunk a téli napokon. Olykor-olykor azonban szörnyű hideg van. El sem tudunk képzelni akkora hideget. De az emberek kiállják, sőt egészségesek maradnak. Az egyik sarki utazás alkalmával azzal szórakoztak, hogy reggel mindig kiküldtek valakit a hideget megbeszélésre. Egy reggel a szakács ment ki. Egy-kettő lépett és szippantott, majd visszajövet jelen-

tette, hogy bizony friss idő van odakünn: a hőmérő 60 fokot mutatott a fagyponthoz alatt.

TAMÁS: Tudom, hogy sátorban vannak és hálósáokban alusznak, de mégis csodálkozom, hogy esontta nem fagynak.

APA: Ujabbban a sarki utazók a sátrakon kívül házat is visznek magukkal. Olyanok ezek, mintha játékházak volnának. Mikor a hajóból kiszállnak a jégre, felépítik a házat, a gyakorlat megvan hozzá, mert otthon már többször felépítették és szétszedték. Egy-kettőre készen van a kényelmes lakás, hiszen a ház darabjai megvannak számozva, könnyen össze lehet illeszteni őket. Beállítják a kályhát, berakják a butorokat, aztán leülhetnek olvasni, vagy szórakozhatnak. A lakásban nagy hideg nincs. Éjszakára azért belemásznak a hálósákba. Sőt néha jól esik a dupla hálósák, a belső vékonyabb bőrből való, a külső erős rénszarvasbőrből, még huzat is van rajta, hogy a ráfagyott lehetet reggel le lehessen törölni és kefélni. A gyöbbszakban, reggel aztán jól esik a forró tea, csokoládé, vagy kávé. Reggeli után dolgozni kezdenek a műhelyekben, ha megúnják a munkát, megfürdenek. Némelyik nagyon szereti a gőzfürdőt.

TAMÁS: Már megint tréfálok velem, pedig tudod, hogy én komolyan akarok beszélgetniveled.

APA: Gondoltam, hogy tréfának veszed a dolgot, pedig csakugyan lehet gőzfürdőt venni a sark közelében, amikor a szabadban olyan hideg van, hogy a kutyák is három lábon állnak, a negyediket felváltva rázogatták, hogy el ne fagyjon. Amundsen írja, hogy ők a ház mellett levő jégdombot megfúrták, szobákat vágtak belé, az egyes szobákat alagutakkal kötötték össze. A jég belsejében tehát pompás termek állottak rendelkezésükre. Fel is állították egyikben a varrógépet, ez volt a szabóműhely, a másikban asztalos-műhelyt rendeztek be. Végre az egyikben fürdőt. Olyan jól befűtötték a jég belsejében, hogy gőzfürdőt csinálhattak. Ez igazán pompás ötlet volt, magam is szívesen megfürdenék egy jéghegy belsejében. Persze, sötét nem volt, jó lámpákkal világítottak.

TAMÁS: Még mindig azt hiszem, hogy tréfálsz. Ha a jéghegy belsejében fűtenek, el kell olvadnia a jégnek.

APA: Képzeld el, hogy a szobád fala talán 8–10 méter vastag. Sokáig fűthetsz itt, amíg elolvad a jég. A belső része, természetesen, olvad, a falakról folyik le a víz, de ha csatornát teszel a falak alá és jó vastag pokrócot a jég padló-

ra, nem okoz kellemetlenségeit az olvadás. El lehet vezetni a vizet. Amundsen és társai például nagyon jól érezték magukat a gőzfürdőben, bizonyára gyakrabban fűrödtek volna, ha nem kellett volna annyit dolgozniuk.

TAMÁS: Nem tudom, mi dolguk volt.

APA: Elő kellett készíteni az utat. Rendbehozták a szánokat, megigazították a hálósákokat, kiválasztották azt a holmit, amit magukkal vittek és gondoskodni kellett több mint 100 kutyának az ellátásáról. Ahol kiszálltak, még találtak fókát. A fókák nem féltek tőlük, hiszen még nem láttak embert. Rengeteg fókát lelőttek a vadászok. Ezeknek az elraktározásával is sok dolguk volt. A kutyákat nemcsak táplálni kellett, hanem vigyázni is rájuk, mert nagyon gyakran összemarakodtak, néha csak unalomból. Aztán meg hosszú napokra kiterjedő kirándulásokat is tettek. Egy-egy szánon előre vittek élelmet, raktárt állítottak fel, hogy majd a nagy előretörés alkalmával enivaló fogadja őket.

Amikor elérkezett az indulásra alkalmas idő, minden elő volt készítve. A raktárakat megtalálták, de azért végtelenül sokat szenvedtek, amíg elérték céljukat. Most már nem volt

házuk, sátor alatti laktak. Szerencsére a hideg nem volt embertelenül nagy. A szenvedést főleg az okozta, hogy állandóan életveszedelemben voltak a jég repedései miatt. Menet közben többször megtörtént, hogy a szán elé fogott kutyák közül az első hirtelen elüntek: belebuktak egy szakadékba. Ilyenkor a rajtuk levő hámnál fogva felhúzták őket. A repedéseket messziről nem lehet meglátni, mert hó borítja őket. Egy-egy ember is elünt a szakadékban. Szerencsére egy sem esett olyan mélyre, hogy elveszett volna. Mindnyájan szerencsésen elérték a sarkot és szerencsésen vissza is jöttek.

TAMÁS: Gyalog követték a szánokat, vagy felültek rájuk?

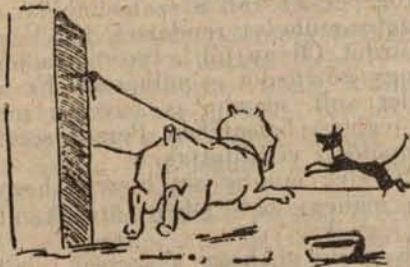
APA: Amundsenék skit használtak, csizmájuk vagy cipőjük alá hosszú hótalpakat kötöttek, aztán belekapaszkodtak a szánba és húzták magukat. Olykor, természetesen, eleresztették a szánt és úgy jöttek. Lejtős utakon nagy-szerűen le lehetett korcsolyázni.

Hihetetlen kitartás, igen nagy akaraterő szükséges egy ilyen ut végrehajtásához, de ezek a bátor emberek beirták nevüket a földrajzi tudomány történetébe.

Irigy Mirigy bűnhődése avagy a fondorlatos pincsi.

Derék bulldog a vén Mirigy,
Egy hibája: szörnyen irigy.
Előtte a pompás ebéd —
Kettőnek is nagyon elég.

Kunyorál a pincsi tőle,
— Nagyon korog a bendője.
Jaj, dehogy is adna néki,
Irigy Mirigy, elkergeti.

Fut a pincsi körbe-körbe
Úzi Mirigy s gurul dühbe.
Majd megfojtja már a zsinog ...
Már a sok jót nem eszi meg!

Éhes pincsi lakmározik,
Irigy Mirigy pukkadozik.
Am de nem a jó ételtől:
Hanem a szörnyü méregtől!

Zsuzsika nadselü gondolata.

(Levél Nagyapóhoz.)

Nagyapóka, lelkem, mindenekeelőtt el kell mondanom, hogy e kis történet hőse az én kis unakahugom, Zsuzska, lelkes olvasója a Cimbórának, bámulattal csodálója Őcsikének és az ő „nadselü” gondolatainak. Hisz ez idáig rendben is volna, a baj ott kezdődik, hogy az én Zsuzska hugom megkívánta az Őcsike sikereit s egyszerre csak azzal állott elő, hogy tisztelet, becsület az Őcsike „nadselü” gondolatainak, de hol van az megírva, hogy Elek nagyapó sok ezer unokája közül más nem tud olyan nadselüeket „ötleni” mint ő? Hát erre a kis kirohanásra hamar megkapta a választ Zsuzska. Azt mondtam neki: No bizony, ha neked is vannak olyan nadselü gondolataid, amelyekkel úgy meg tudnád nevetetni pajtásaidat mint ő, módját ejtem, hogy egyszer másszor te is sorra kerülj. Hiszen, csak ez kellett Zsuzskának! Ettől kezdve mindegyre visszahúzódott a sarokba, törte buksiját a nadselü gondolat. Röviden: Pályázott az Őcsike hírnevére!

Még rövidebben: megszületett a nadselü gondolat Zsuzska fejében. Hol vette, hol nem vette, magam sem tudom, de, úgy látszik, Őcsike példája még az ujságon keresztül is ragadós, hátha még egy olyan kis mánakos koponyába veszi magát bele, mint a Zsuzskáé. Elég az hozzá, hogy Zsuzskának világosság gyult az agyában és megtalálta a megtréfálandó médiumot. A médium pedig Sándor bácsi volt. Zsuzsi édes nagybátyja, aki nem is sejtette, hogy milyen veszedelmek törnyosulnak kopasz feje felett.

Történt, hogy egy szép augusztusi délután, Sándor bácsi az ebédre bekebelezett jó néhány káposzta töltelék meg miegymás elfogyasztása után, rágyújtott egy nagy, gyűrűs szivarra és beült a karosszékbe szundikálni. A szobát kellemes hűvös félhomály borította és így a szunyóka is pompásnak ígérkezett. A mozdulatlan csendet csak néhány légy zümmögése zavarta meg. Azaz hogy csak addig zavarta, amíg Sándor bácsi elszundított. Aztán valami elefántbögéshez hasonló hang harsant fel a szobában. Rrronn! Rrronn!

— szólt a trombita, illetve hortyogott Sándor bácsi. De nem sokáig tartott az álma, mert a legyek, úgy látszik, Sándor bácsi tar koponyáját tartották a legkellemesebb üdülőhelynek, mert folyton oda szálltak. Kényelmesen helyezkedtek el rajta és, ha jól sejtem, megbeszélték egymás között a légy-világ fontosabb eseményeit. Hiába hesegette őket Sándor bácsi, egyre vissza szálltak. A legyek zümmögtek, Sándor bácsi mérgesen dörmögött,

de kettejük közül Sándor bácsi járt rosszul: sehogy sem tudott elaludni.

Végre egy mentő gondolata támadt. Meglátta a sarokban üldögélő Zsuzskát.

— Zsuzsikám, aranyom, — mondta neki, gyere ide kicsikém s hajtsd el a legyeket a fejemről. Úgy szeretnék egy kicsit aludni!

Zsuzska hűségesen odament és tényleg, kezdte elhajtani a legyeket, miközben valami igen huncut fény csillogott a szemében. Sándor bácsi pedig egy-kettőre elaludt, aminek bizonyosságául ismét felzengett a szobában a trombita-hangverseny.

Zsuzsika csak ezt várta. Elunta nagyon a legyezetést és alig várta, hogy Sándor bácsi elszenderedjék, furesa monológba kezdett:

— Miért állok én itt? — kérdezte önmagától. És mindjárt felelt is rá:

— Hogy Sándor bácsi aludjék.

— Miért nem tud aludni Sándor bácsi?

— Mert bántják a legyek.

— Mit kell velük csinálni, hogy békén hagyják?

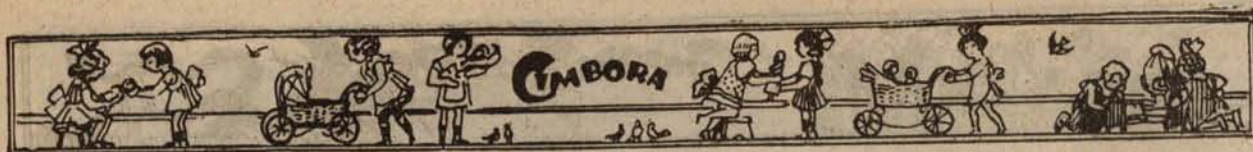
— El kell őket ijeszteni!

Itt elgondolkozott egy kicsit. Aztán felderült az arca, hamiskásan nevetett és folytatta:

— Mitől félnek a legyek?

— A legnagyobb ellenségüktől, a póktól!

Hopp! — ütött Zsuzska a homlokára — és ez volt a döntő pillanat, a nadselü ötlet megszületésének a pillanata. Nagyott ugrott és kirohant a szobából.

Egy két pillanat múlva festékpalettával, meg ecsettel tért vissza.

A továbbiakról pedig átadom neki a szót:

— Hát tudod, Pista bácsi, úgy volt, hogy amikor rájöttem, hogy mit kellene csinálnom a le-

gyekkel, hogy ne bántsák Sándor bácsit, (mert bizony, nagyon untam a legyezgetést), — rájöttem, hogy egy pókot kellene rátenni a fejére, akkor bizonyosan nem szállanak rá a legyek. De honnan vegyek pókot? Akkor rápillantottam Sándor bácsi kopasz fejére, eszembe jutott az anyuka festékes táblája: egy-kettő beszaladtam érte és így gondoltam: Csapjuk be a legyeket. Ha egy pókhálót és egy pókot festek a Sándor bácsi fejére, a legyek nem mernek rászállni és nyugodtan aludni hagyják. Ugy-e, hálás lehet érte, Sándor bácsi?... Aztán, mint aki jól végezte a dolgát, elmentem Sziszához játszani...

Ami pedig ezután következik, hát, Nagyapó-

ka lelkem, erre talán legjobb volna fátyolt borítani. Ilus néni, amikor bement Sándor bácsit felköltetni, rémülten látta meg Zsuzska mesterművét a Sándor bácsi fején, és... és... valljuk meg őszintén, nem voltak „hálásak” Zsuzskának a művészi festményért. Ezt pedig onnan következtettem, hogy Zsuzska könnyek közt fogadta meg

nekem, hogy soha többé nem pályázik az Őcsike sikereire és „sokáig meg fogja emlegetni a napot” — amikor hírnévre törekedett. Soha, soha többé...

Ez a Zsuzska, nadselü gondolatának története. Megígérte neki, hogy megírom, hát ime... De egyben Őcsikének azt ízenem, hogy az ő hírneve bizonyára csorbitatlan marad továbbra is, mert amnyi aztán bizonyos, hogy Zsuzska aligha fog többé versenyezni Őcsikével.

Vajda István.

(Szatmár.)

Rókáné komasága.

Apró unokáinak meséli ELEK NAGYAPÓ.

— Ejnye, ejnye. — tünődött Farkasné komámasszony, kinek kis fiaeskája született, — kit hívjak komának? Komám a medve, komám a nyul, komám, — ej, komám az egész világ! Hopp! Mit beszélek? Még nem komám Rókáné asszony. Az ám, őt hívom meg komának. Rókánénak nagy az esze, a fiamat erre, arra megtanítja, ej, de jó lesz, jó bizony!

Nosza, ment Rókáné komámasszonyhoz, aki komaságban volti már az egész világgal, de azért szívesen fogadta Farkasné komámasszonyt, de milyen szívesen! Azt mondotta s közben a szemét forgatta:

*O, mely nagy szerencse, amely mostan ére,
Kedves komámasszony, ott leszek estére!*

Bezzeg ott volt Rókáné komámasszony estére s volt nagy dinom-dánom, eszem-iszom, csak lé volt hétféle, pecsenye százféle, bor is volt, víz is volt, egy szó, mint száz, minden volt.

— Hej, komámasszony, komámasszony forgatta a szemét Rókáné komámasszony:

*Pompás volt a vacsora,
Kitünő volt a bora,
Hanem holnap mit eszünk,
Ha valamit nem teszünk?*

— Ugy van biz' a, úgy van biz' a, hümmögött Farkasné komámasszony, egyszer dobi, más-szor kopi!

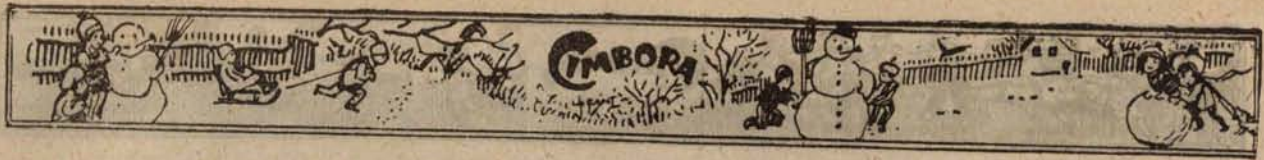
— No, lássa-e? Mondok hát valamit.
— Mit, mit, mit?

Rókáné komámasszony, mert hogy becsipett a bortól, nótában válaszolt:

*Falu végén egy akol,
Birka lakik benne,
Annak van egy báránya,
Barika, barika a neve.*

Hiszen, éppen eleget értett ebből Farkasné komámasszony, nosza, egyszeribe felkészülődtek, az akolhoz sompolyogtak, de ahogy oda értek, azt mondta Rókáné komámasszony:

— No, kedves komámasszony, kend csak buj-

jon be az akolba, én meg azalatt szétnézek a tyukól körül.

Hej, ravaszság, ravaszság, huncfut csalafintás! Volt eszébe, hogy a tyukól felé menjen! Csak azt várta, hogy Farkasné komámasszony utbaigazodjék, szépen előldalgott s meg sem állott az erdőig, ott kényelmesen elnyújtózott s várta Farkasné komámasszonyt. Hiszen, várhatta az ébugatta, hajnalodott, pitymallodott, amikor Farkasné komámasszony hazafelé takarodott. Haj, szegény! Alig állt a lábán, úgy megverték, elpüfölték gazduramék!

— Ehe, jön a komámasszony, — mondotta magában a Rókané komámasszony — s még jobban elterült, aztán nagyokat nyögött.

— Hát kendet mi lelte? — kérdezte Farkas-

né komámasszony. — Tán bizony kendet is megverték?

— Jaj, jaj, ne is kérdje, komámasszony! Elég, ha azt mondom, ropog minden csontom!

— Az enyém is! — kesergett Farkasné komámasszony.

— Kend legalább tud járni, de én?! Lelkem komámasszony, vigyen haza!

Mit tehetett Farkasné komámasszony, hátra vetette Rókané komámasszonyt, hazavitte, ott letette. Csak ezt várta Rókané komámasszony, be-szaladt a barlangjába, onnét kiabált ki:

Komámasszony, hallja-e?

Kulya-bajom, tudja-e?

(Kisbaczon.)

Sáska.

Irta: MARKOVITS EDITH.

Dán Jóska alig volt négy esztendő, amikor az anyja meghalt. Mindig beteges volt a szegény asszony. Gyöngé volt a tüdeje. Eleget mondta a doktor, hogy menjen más levegőre, mert ez az erős levegő nem neki való. Persze a doktor azt hiszi, hogy most már rögtön pakkolnak és másnap már a beteg utazik is. Dánné bizony nem utazott, mert nem volt rá pénz. Közeledik a tél és Jóskának kabát kell, az urának meg csizma és így az asszony otthon maradt. Amig szép idő volt, még megvolt valahogy, de karácsony előtt meghült és köhögni kezdett. A férje megíedt, de ő megnyugtatta: „Semmi az, majd elmúlik”.

Bizony nem múlt el és február végén már a koporsóban feküdt.

Jóska kis eszével még nem tudta fölérni a nagy veszteséget és örült a gyertyáknak meg a virágoknak. Csak akkor iedt meg, amikor édes anyja a koporsóhoz vitte, felemelte és így szólt: „Nézd meg, fiacskám, anyukát, mert többé nem fogod látni!” Jóska akkor belefogódzott a koporsóba és zokogva kiáltotta: „De én látni akarom anyukát! Én anyukával megyek! Ugy-e, elviszel magaddal? Apaka, hallod? Azt mondja, hogy elvisz. Megyek, anyukám, megyek!”

Ennek már hat éve és azóta Jóska mindig megy anyukájához — a temetőbe. A tavasz első virágait oda vitte Jóska és a siron mindig friss koszoru van.

Eppen most jön Jóska az iskolából. Durva szövétű, kopott ruha van rajta, amely már mindenütt szakadozott. Látszik, hogy nem gondozza anyai kéz. A vén Julesa néni, aki most náluk van,

bizony nem sokat törődik Jóskával. Szíjjal összefűzött könyveit a kezében lóbálja. Elgondolkozva lépked, azon töri a fejét, hogy hol szerezzen virágot a mai koszorúához. Az ő kis kertjükben már minden virágot letépett. Egyszerre megáll. A földesur parkjának rácsos kerítésénél van. Elgondolkozva néz be a kertbe, ahol a sok rózsák kábité illatot lehell. Jóska egy ideig nézi a rózsákat, aztán az utcára néz. A hosszú, egyenes utcán nem járt senki, a függönyök mindenütt leeresztve a vakító sugarakkal szóró nap ellen. Jóska a könyvet ledobta és a másik pillanatban már a kerítés tetőjén volt. Lassan, vigyázva mászott át, nehogy megakadna és amugy is rongyos ruháját még jobban elszakítsa. Végre bent volt. Dobogó szívvel ment a rózsák felé. A születésnapjára kapott biéskát kinyitotta és a legszebb rózsákat kiválasztva, azokat vágni kezdte. Óvatosan nézett körül, de a parkban nem járt senki, esendes és üres volt. Már egész nagy bokréta volt a kezében, amikor lépteket hallott. Ijedten nézett hátra és János bácsit — az öreg kertészt — látta közeledni. Rémületében földbe gyökerezett a lába.

— Ejnye, Jóska, nem szégyelled magad? Rózsát lopsz, mi? — hangzott a János bácsi hangja és Jóska lesütött szemmel, zavartan, fülig pirulva állott: azt hitte, elcsúszott szegényében.

— Hát erre tanítottak az iskolában? Aztán hová akartad vinni a rózsát?

Csendesen válaszolt Jóska:

— Az édes anyám sirjára.

János bácsi meglepetten kapta föl a fejét és elgondolkozva nézett az előtte álló kis fiúra, s

gondolatai visszaszálltak a múltba. Látta a falat, ahol ő élt át gyermekéveit, látta a falu szélén azt a kis házat, melynek derűs levegőjében oly gyorsan repült az idő. Látta azt a csendes, jó asszonyt, akinek ő mondta valamikor: „Édesanyám”. Az a jó asszony már régen, igen régen porladozik a temetőben és ő igen, igen régen nem vitt virágot a sírjára. János bácsinak a szemébe esett valami és amíg a zsebkendője után nyúlt, csendesen mondta az előtte álló Jósának:

— Elviheted a virágot. Aztán máskor, ha kell, csak gyere és adok.

Jóska boldogan szoritotta magához a bokré-tát és amikor a kerítés alól felvette a könyveit, olyan boldogan szaladt végig az utcán, hogy az öreg kertész mosolyogva nézett utána.

(Vulkán.)

Első üzenet!

Még csak három teljes esztendő, s amint mondani szokták, hetvenkedni fog nagyapó. Vajjon megérem-e, ha Isten meghallgatná azt a rengeteg jókívánságot, ami születésem napján beröppent az ablakomon, még a száz esztendőnél sem állanék meg. Magam is kívánom a hosszú életet, de csupán tiérettetek, édes unokáim, mert hiszem, hogy nagy szükség van az én mesemondásomra. Ám bizzuk a jó Istenre: Ő szabja meg mindnyájunk életének idejét, s Őneki, akinek gondja van mindenekre, lesz gondja arra is, hogy az én munkámnak legyen folytatója!

VARGALÁB.

Tavaszi és őszi esőzések alkalmával faluhe-lyen olyan mély a sár, hogy térdig lehet abban gázolni. Ez ellen ugy védekeztünk régen, hogy vargalábot kötöttünk s azon jártunk az iskolába. A vargaláb voltaképpen egy 60—80 centiméter hosszú dorong, melynek oldalába a földtől felfelé mintegy 30 centiméterre lábtartó volt befurva. Erre állottunk fel s a vargaláb felső felét mad-zaggal első lábszárunkhoz kötöttük. Így felsze-relve mindkét lábunkat, megtanultunk vargalá-bon járni. Természetes, hogy ha egy lépést elté-vesttünk, vagy ha az egyik vargaláb jól bele-ragadt a sárba, ugy vágódtunk végig a sárba, hogy amíg a vargalábokat le nem oldoztuk, ad-dig olyan magas vargalábra állottunk, mellyel a kerítéseken, sőt a magasabb épületeken is átlép-tek. Ezek ahog mért hosszú pálcákat hozoztak kezükben, mellyel az egycsulyt fenntartották.

(F. Nagy Imre „Cirkálások” c. könyvéből.)

Hinta, balinta.

Irta: Kirjárné Kovács Emma.

Kicsi Katóának az a kívánsága:
Szeretne repülni szép Tündérországra,
Hej, de nincsen szárnya!

Hallja Nagyapóka ezt a kívánságát,
Menten megnyergeli nyalka paripáját:
Kopogós eszímáját.

Kicsi unokáját felülteti rája,
A büvös igéket motyogja a szája,
Röpül a eszímája.

És hinta, palinta, mint a szellő szállnak,
Szép Tündérországra bizton rátalálnak,
Olyan messze járnak.

És cseng a kacaja kicsi Katóának
Mosolyog az arca jó Nagyapóának,
Az egész világnak.
(Szilágymocsolya, Dodo szállóhegy.)

Mit tanácsolt Deák Ferencz egy tanuló ifjunak?

Deák Ferencz egy jó barátja tanuló fiának ezt a tanácsot adta:

1. Légy *erkölcsös!* Minden erődöt, idődet arra használd fel, hogy *szivedet, lekedet, akarato-dat* nemesithessed.

2. *Szeresd szüleidet!* Te vagy szüleidnek szép reménye. Te benned biznak! Azért az irántok va-ló szeretetről soha meg ne feledkezzél!

3. Légy *igazságos és emberszerető!* Légy igaz-ságos mindenki iránt.

A szeretetet soha se vond meg másoktól. Te is csak így nyerhetsz szeretetet másoktól. Meri szeretetnek szeretet a jutalma.

4. *Ne légy kevély!* Ne légy hiu, elbizakodott. *Meg ne csufold embertársaidat!*

5. *Ne irigykedjél!*

6. *Kerüld a könnyelműséget!* Időt, vagyont könnyelműen el ne vesztegess! Megsiratnád ké-sőbbi napjaidban.

7. *Ne légy lusta!* Kerüld a munkátlan életet! Ifjuságodban szokd meg a munkát. Legszebb *örömeidet, legédesebb gyönyöreidet* a munkában találod.

8. *Legszentebb legyen előtted a haza!*

Elek nagyapó üzeni.

Alevél írás igen fontos szabálya: hol, melyik évben és melyik hónap hányadik napján kelt a levél!

Zélig Endre, Mezőbánd. Irtam a kiadóbácsinak, hogy a 29-ik számtól kezdődően nem kaptad az újságot. Talán az lesz oka, hogy nem újítottad meg az előfizetést. Nem emlékszem, hogy leveleket kaptam volna tőled, de ha kaptam, ment is rá válasz, csak hogy négy-öt hét is beletelik, amíg egy-egy válasza sor kerül. Ha nem tudsz rajzolni, természetesen, nem vehetsz részt a rajzpályázatban, de remélem, a beszámoló pályázatban részt veszel. — **Cirják Iluska és Laci Csikszereda.** Egy kicsit lusták voltatok és azért nem irtatok, no, meg el is voltatok foglalva, de azt már nem írjátok, hogy mivel. Örvendek, hogy hétről-hétre szebbnek találjátok az újságot, meg annak is, hogy megdicsérhetem az írásokat. Ha én ilyen szép, nagy betűkkel tudnék írni, minden héten írnék levelet nagyapónak. — **Berezky András, Egrestő.** Igazad van; a jó kívánság mindig jó, ha szívből jön és én meg vagyok győződve, hogy ha megkérsz is, de szívből fakadtak nevénapjára küldött jó kívánságaid. Irói pályám ötvenéves fordulója a jövő évben lesz, de bizony magam sem tudnám összeszedni mindazt, amit ez idő alatt irtam, csak annyit tudok, hogy száznál több kötet jelent meg eddig. A Hébel után fordított mesének az a baja, hogy tulságosan ragaszkodol az eredetihez. Én, ha idegenből ültettem át mesét, sohasem fordítottam szórul-szóra, hanem elolvastam a mesét, aztán félrelöktem és elmeséltem úgy, ahogy tudtam mesélni. Így aztán minden idegen mese, az eredeti hatását teszi az olvasóra. A nem idegenből fordított meséd már sokkal jobb. Ha időm lesz a simitásra, közölni is fogom. Lefordítottad Heine híres versét, a Loreley-t is, de a német nyelvnek tökéletes tudása és a verselésben való nagy ügyesség szükséges ahhoz, hogy a fordítás méltó legyen az eredetihez. Mindenesetre jól tetted, hogy foglalkoztál vele, mert ezzel is gyakoroltad magad a fordításban és a verselésben. Rejtvényeidből válogatok. — **Martin Zelma, Kolozsvár.** A versrejtvényed sorra kerül, a számfeladványod megfejtése nehéz dió volna olvasótársaidnak, azt tehát nem közlöm. — **Baró Pirike, Városfalva, Udvarhelymegye.** Megkaptam a beszámolódat is, a rajzokat is. Pirike, meg a családi képet is. Szeretettel látlak unokáim seregében s remélem, sűrűn írsz ezután. Édesapád levelére külön válasz ment. — A kaszás című rajz szerzője elfeledte ráírni nevét a rajzra s nem tudom megállapítani kilétét, mert távollétem alatt érkezett a rajz, közölje hát velem a nevét. — **Ruprich**

Teresike, Rimaszombat. Megígérted, hogy rendszeren írsz s be is váltod az ígéretet. A második polgáriba jársz, elég jó tanuló vagy, a zongorajátékkal mindenki meg van elégedve. Mind ezt pedig nem azért írod, mintha dicsérenéd magadat, de „nagyapó előtt ismeretlenül is megnyílik a szíved”. Ennél szebb „bókot” nem mondhattál volna nagyapónak. Szeretettel várom további leveleidet. — **Hirsch Endre, Székelyudvarhely.** Tetszenek a rajzaid, de küldhetsz többet is. Hátha azok még sikerültebbek lesznek? Minden levélre azonnal válaszolok, de az újságban lassan kerülnek sorra a válaszok, mert sohasem fér el két oldalon az egy heti levelekre adott válasz. No meg: hosszú utat tesz a levél hozzám, tőlem meg a válasz Szatmárig.

Sárga József, Marosillye. Lusta voltál, nem volt kedved az írásra, de most helyrehozod a mulasztást. Tulságosan is helyrehozod, mert a születésem napja alkalmából még olyan hosszú életet kívánsz, mint amilyen hosszát eddig éltem. Egy kicsit sok a jóból, de szeretetre vall e kívánságod, tehát jónéven veszem. A harmadik gimnazista korodban irt vers közölhető volna azzal a megjegyzéssel, hogy harmadik gimnazista irta, de erre ráérsz majd ötven esztendő múlva is, én pedig arra vagyok kíváncsi, hogy milyen verset írsz most, hetedik gimnazista korodban. Örvendek, hogy kitünően végezted a hatodik osztályt a gyulafehérvári katólikus főgimnáziumban, s könyvjutalmat is kaptál. Szeretettel várom további leveleidet. — **Török Zsófia, Nagyszőlős.** Valamennyi rejtvényed jó, válogatok belőle. — **Román Titi, Szatmár.** Azt írod, hogy Józsika testvéred kimaradt a gimnáziumból és géplakatos akar lenni. Többször elolvastatok neki János fiamhoz címzett leveleimet, hogy ne szégyelje magát, mert elkerüli minden ismerősöket, amióta kimaradt az iskolából. Az én levelemnek a hatása alatt már a világháború előtt is sok jó családból való fiu ment az ipari pályára, most természetesen még főbben mennek, s igen helyesen teszik, hogy mennek, mert az országnak nagy szüksége van művelt iparosokra és kereskedőkre. Hát csak ne szégyelje Józsika az iparos pályát, mert ma már másképpen gondolkoznak az iparosról, mint a régi világban. S bizonyos lehet abban, hogy jobban fog boldogulni ezen, mint például a tisztviselői pályán. — **Pataky Pál, Buzásbocsárd.** Azt helyesen teszed, ha nemcsak rejtvénymegfejtést küldesz, de levelet is írsz, mert ma különösen fontos kiegészítője az iskolai tanulásnak a levélírás. Örvendek, hogy egy a beszámoló, mint a rajzpályázatban részt veszel. A kiadóbácsi pótolja a 55. számot. Az augusztusi rejtvénymegfejtések beküldésével ezuttal lekéstél. — **Stern Sándor és Duci, Torda.** A kiadóbácsi pó-

tolja a 35. számot. — **Dubb Árpád, Székelyudvarhely.** Ha minden nap libapecsényét ebédsz, eddig bizonyosan meg is untad a libapecsényét. Nyilvánvaló, hogy tréfálsz, látom ezt a leveled hangjáról. És én ennek igen örvendek, mert látszik, hogy nincs okod a buslakodásra. Ha voltál a szovátai és a homoródi fürdőn, remélem, be is számolsz itteni tapasztalataidról. — **Szórakozott unoka** kicsiny alakú, fél levélpapíron beküldte a 31—35. számú rejtvények megfejtését, de nevét nem írta alá. — **Holstein Gyula, Dés.** Bizony, már ezer esztendeje, hogy Mária nénéd nem írt mesét a Cimborának, de örömmel látom leveledből, hogy nemsokára újra megszólal. Ha voltál Magyarországon, remélem, be is számolsz erről az utadról. Én, mint rendesen, az idén is itthon nyaraltam, a kertemben, Mária nének tolmácsold viszontüdvözlétemet. — **Bagoly Annus, Hosszúszó.** Két levelet kaptam tőled mostanában, eddig bizonyos olvastad a választ az első levélre. A kérdezettek mind jól vannak. — **Schropp testvérek, Lupény.** Nektek, akiktől a megbízott felszedi az előfizetési pénzt, nem szól a kiadóhivatal felszólítása. Az augusztusi rejtvények beküldésével ezuttal lekéstetek. A kiadóbácsinak írtam, hogy a nyert könyvet küldje meg. — **Stark Jolán, Lónyatelep.** Ha nagyon sokat gondolsz reám, ez azt jelenti, hogy jól érezted magadat nálunk, s annak igen örvendek, hogyha ezentul te is szorgalmas levélíró unokám leszel. A Markovits Edith levele valóban szép volt, nem esuda, hogy sirva fakadtál. Azóta néhány igen szép dolgot küldött, amelyek lassanként sorra kerülnek. Évike már visszament Budapestre, a címe: VIII. ker. Szűz-u. 2. — **Novák Béla és Laci, Élesd.** Írtam a kiadóbácsinak, hogy a nyert könyvet, ha még nem küldte volna, küldje meg. — **Csomor Piri, Laci és Márta, Mezőbánd.** Már az iskolában olvastad a Cimborát, de most apuka külön is megrendelte nektek. Hát csak írv ezután szorgalmasan, mert, ha németül tanulsz, bizony kívánatos, hogy minél több magyar levelet írd. — **Szabó Anna, Közlöm veled Deák Tusinak a címét: Sepsiszentgyörgy, Str. Regina Maria 22.** A te neved után azonban, bár jól tudom, hol lakol, nem írom ki a helységnevet, mert rá akarlak szoktatni, hogy a levélírásnak ez igen fontos szabálya. Világosan emlékszem rá, hogy válaszoltam már nektek Szabó testvérek cím alatt, csak nem került sorra a válasz még akkor, amikor e levelet írtad. — **Neubauer Ferenc, Szatmár.** Bár nem vagy előfizetője a Cimborának, mégis írsz nagyapónak, mert, amikor Szatmáron volt, megcsókolt téged és ez igen felbátorított. Hát csak írd bátran ezután is, mert nekem minden jó gyermek unokám, ha nem is előfizetője az ujságnak.

FEJTÖRŐ.

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is jogosít!
A rejtvény megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végén közlöm!
A megfejtések beküldésének határideje a hónap 10-ik napja.

SZÁMNEVREJTVÉNY.

- Beküldte: **Viola Anna.**
7, 11, 22. Tagadó szó.
5, 15, 25, 8, 15. Majdnem minden virágnak van.
5, 12. Minden fán van.
10, 17, 4, 6, 14, 16. Leánynev.
2, 21, 27, 18, 19. Ige.
24, 9, 26. Gazdasági eszköz.
1, 20, 7, 17. Leánynev.
25. Mássalhangzó.
1—27. Petőfi egyik versének címe.

PÖTLÖREJTVÉNY.

Beküldte: **Zápor László.**

Y	sten	—	ra
á	ár	—	tal
o	or	—	or
r	rem	—	ányér
é	épor	—	írág
a	aru	—	mos
d	da	—	agy
o	orsó	—	

E szavak kezdőbetűi egy magyar hős nevét adják.

NÉVREJTVÉNY.

Beküldte: **Füzessy Bandi.**

Sándor, Elek, Hanna, Róbert, Andor, Anna, Károly, Etel, Endre, Péter, Simon.
E nevek kezdőbetűi helyesen összerakva egy híres író nevét adják.

CIMBORA

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Szerkesztőség

Bajánii-Mici (Kisbaczon) u. p. Bajánii-Mare (Nagybaczon) Jud. Treiscaune (Háromszék-megye). E címre küldendők a „Cimbora” részére szánt kéziratok, az Elek Nagyapóhoz írott levelek és rejtvénymegfejtések.

Kiadóhivatal:

Satu-Mare (Szatmár) Str. Mircea cel Mare 3.
A kiadóhivatalhoz küldendők a „Cimbora” előfizetési bejelentései és díjai.

Laptulajdonos: Szabadsajtó-könyvnyomda és Lapkiadó
Felelős szerkesztő: Dénes Sándor.